

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 36.

Indult Bétsből, Kedden, Nóvember' 3-dikán, 1829.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Mgs Bezerédi Bezerédy György Urat, eddig Vice-Palatinust, a' Dunán túl való Kerületbeli Districtualis Táblának Elöl-ülőjévé kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Fő Tiszt. Gritner Ferentz Urat Tiszol-tzi Plebánust, a' Fő Tiszt. Rosnyai Káptalanban, betsületbeli Kánonokká kegyel-mesen kinevezni.

A' Bétsi Ts. K. Universitásban az 1828—1829-dik oskolai esztendőben 39-en nyertek az Orvosi Tudományban Doctori Diplomát. Ezek között Magyar és Erdély Országból nyoltzan vagynak, úgymint: Fogarasi Lészay Dániel Úr, Szászvárosról Erdélyből, a' ki ezen alkalmatossággal a' Fogakról igen jeles és figyelmetességet érdemlő Értekezést adott ki, ezen tzm alatt: „Dissertatio inauguralis Anatomico-Physiologico Pathologica de Dentitione prima et secunda, investigationibus novis illustrata.“ mellyről közelebb bővebben fogunk emlékezni. — Chorin Károly Zachariás Úr, Aradról; — Löblin Ignátz Úr, Posonból; — Nagy Toronyai Marikovszky Gustáv Úr, Rosnyóról; — Propper János Úr, Homonnáról: — Pruny Mihály Úr, Breznóbányáról; — Rináldi Péter Úr, Fiuméből; — Steits János Úr, Aradról.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly. Oct. 10-kén. Ámbár a' Sept. 14-kén aláírott Békekötést a' Porta, a' maga részéről, megerősítette; és a' Ratificatiot már Sept. 27-kén Drinápolyba elisküldötte: mindazonáltal némelly pontoknak tellyesítésére nézve nehézségek adták elő magokat, a' minek következése volt több Orosz Tiszteknek ide a' Fő városba lett elküldtetése. A' főbbek ezen nehézségek között valának: 1) A' Béke Tractatushöz köötött általadása (a' Duna bal partján fekvő) Giurgevo várának. 2) A' Fermánoknak elkészítése és kibotsátása, mellyekben a' Serviai 6 Kerületeknek vizonti egyesítése parantsoltatnék. 3) végre, a' Skutari Basának Mustafának Philippopolisnál való táborozása, a' mi által az Orosz Hadisereg magát fenyegettetve lenni vélte — (annyival is inkább, mivel a' köz hír szerént, Mustafa bizván táborának erejében a' háborút folytatni készül vala, nem gondolván a' megkötött békességgel). Mind ezen nehézségeknek elhárítására, a' Porta azilendő Parantsolatokat és kielégítő Nyilatkoztatásokat már ki- és megadta.

Minden Orosz foglyoknak szabadon botsáttatását, és hazaküldtetését sok Austriai és Szardiniai hajókon; más részről, Enos Tengeri várnak az Oroszoktól lett elhagyattatását, és a' Dardanellák Elrekesztésének megszüntetése-

sét — úgy lehet tekinteni, mint első következtetéseit a' békesség helyre állásának a' két birodalmak között.

Egyszersmind a' kereskedést is, darab idő óta fájdalmasan érzett elhanyaglásából, felelevenítette a' fekete tengerre való szabad hajókázásnak megnyitása. Kedvezvén a' több napok óta állandóan fúvó déliszél, mostanában 100-nál több minden féle Nemzetbéli, de még is nagyobb részént Austriai, hajók indultak innét ki O d e s s á b a ; másfelől az Archipelagusról újak jöttek ide Konstantinápolyba.

A' f. H. 7-ikén Malcolm Úr az Anglus Admirális egy kis Hadihajóval ide érkezett. Tegnap előtt volt szerentséje az Admirálisnak egy Privát-audientzián, a' Nagy Britanniai Követ által, a' Szultánnál bemutatni és kitetsző megkülömböztetéssel fogadtatni. Malcolm Úr szándékozik néhány napok múlva, a' Dardanelláknál álló Hajósseregéhez visszatérni. A' három hónapok óta itt lévő Armida nevű Frantzia Fregat is (melly a' Frantzia Követet Generalis Guilleminot Urat ide hozta) készül haza Toulonba vissza menni.

A' fővárosban folyvást a' legnagyobb tsendesség uralkodik.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervára Oct. 3-kán. Tudva van, hogy Fet-Ali a' Persiai Sakh, unokáját Chosrev-Mirza Hertzeget küldötte követségbe a' Teherani szomorú történetnek (mellynek az Orosz Követség áldozatja leve) hív előadására és az Orosz Udvarnak megengesztelésére. Ezen követségnek a' Sakhra nézve az a' jó következtetése lett, hogy a' Hadi-Contributionak egy része nékie elengedett. Hátra volt még egy ötöde az egész summának, (20 milliom ezüst Rubel),

mellynek egyik felét a' Tsászár egészen elengedte, a' másoknak lefizetésére pedig öt esztendei haladékot adott.

A' Pétervári Újságlevelek újonnan hosszú lajstromát közlik az előléptetett és keresztet nyert Hadi tiszteknek. A' többek között Gen. Turtsanin off és Gen. Merlini a' Sz. Anna Rendjének Vitézzeivé 's Gen. Hertzeg Lubomirski a' Sz. Vladimir Rendjének másod rangú nagy keresztos Vitézzévé — kineveztettek. — A' kiosztatott arany kardok között, egyet Gróf Diebitsnek az Adjutánsa Gróf Tolstoi nyert.

A' ditsőségesen végezett Török háborúnak emlékezetére egy Medaille verettetik, mellyet minden Szárazsi és Hajós katonának, kik az 1828-iki és 1829-diki Török háborúban részt vettek, a' Sz. György Rend-pántlikáján viselni fognak.

Feld Marsal Gróf Osten-Sacken az első Tábor seregnek Fő Vezére Pétervárából Moskauba elútaazott.

H a d i T u d ó s í t á s o k.

Ásiából, a' Kaukazusi külön Táborból.

„A' Charti ütközet után, mellyben a' Lázok és a' Trebizondi Basának seregei széllyelverettettek, tudósítást vévén a' Fő Vezér, hogy a' hegyek között a' Gjumis-Kánei várba számosan gyülekeznek a' Trebizondi Basa katonái, kiküldötte ezen várnak elfoglalására Oberster Gróf Simonitsot a' Grusiai gránátéros regementel, 4 ágyúval, 5 Pionier-Kompániával és egy Osztály lovassággal. Ki is meggyöztvén útjában a' képzelhetetlen nagyságú akadályokat, Aug. 12-kén (24-kén) a' Gjaur-Daghi hegyen az ellenségre, melly magát ottan bésántzolta, reá talált, azt megtámadta, és széljel ütötte. Másnap reggel

a' Gjumish-Kánei várba bement. A' Török seregek innét előre kifutottak; a' lakosok, kik többnyire Görögök, Metropolitájoktól vezetettvén a' Szent képekkel kijöttek a' győzedelmeseknek eleibe, és a' vár kultsait az Obersternek által nyújtották.

„Aug. 17-kén (29-kén) elhagyta Gróf Paskevits táborával Temljé faluját, és az ellenséges tsoportoknak tökéletesebb elszélesztésére 's egyszersmind a' Trebizondi útnak kitanulására megindult Balachor falu felé, a' hol ő véle Gróf Simonits Osztálya egyesült. Itt hátra hagyta minden Bagá'siáját, még az Artilleriát is, 's tovább indult Trebizond felé. De mennél előbbre hatott a' Hegyek között, annál több 's nagyobb nehézségekre talált. A' meredek sziklákon mindenütt tsupán keskeny gyalog utak valának, de még ezek is el elvesztek a' setét rengeteg erdőkben és a' szikla omladékokkal bétémetett völgyekben.

„Mind ezen akadályokon győzedelmeskedett Gróf Paskevits és Aug. 22-kén (Sept. 5-kán) érkezett Karakábanba, melly helységtől Trebizond tsak 40 Verstnyi (6 todfél mértföldnyi) távolságra esik. Az út innét még sokkal kietlenebb vidékeken mégyen keresztül, és olyan bértzeken, a' hol nyoma sincsen a' növény termésnek. Minekutána a' Gróf látná, hogy ezen az úton, a' közel ősz idején, melly ezen magas bértzeken külömben is igen jókor bé áll, lehetetlenség tovább menni, vissza tért Erzerumba.“

Gróf Paskevits levele, mellyben a' feljebbi tudósítások foglaltatnak, Aug. 31-kérők (Sept. 12-kérők) vagyon dátálva. Alkalmasint ez az utolsó Haditudósításos levél, és a' tábori Operatiokat Ásiában úgy lehet nézni, mint elvégzeteket, minthogy a' megkötött békesség-

nek híre kétség nélkül nem sokára oda érkezik.

Sumlából egy Privát-levél írja: „Elvesztette az Orosz Tábor egyik vitéz Generálisát. Hertzeg Madatoff Generál megholt Sept. 4-kén (16-kán) egy Verőerdaganatnak következésében. A' Mária templomában Sumlában temettetett el, az Orosz-Görög Egyházi szertartások szerént, mellyeket a' Bolgár Papok végeztek. A' temetési tisztesség az által is neveltetett, hogy a' Nagy Vezér, a' kinek a' megboldogult olly veszedelmes vetélkedője vala, személyesen megjelent katonáival az utolsó tiszteletnek megadására.“

Spanyol Ország.

A' Madridi Udvari Újság Oct. 13-káról, jelenti, hogy: „Tegnapelőtt vasárnap reggel audientziát adott a' Király Gróf Figueiranak, a' ki mint Ö Loghívőbb Felségének I Dom Miguel Királynak rendkívül való Követe és tellyes hatalmú Ministere, Meghatalmazó levelét Ö Fgének által nyújtotta.“

Spanyol Amerika.

Mexiko. (A' Köz Társaság Elölülője Gen. Guerrero Aug. 4-kén megnyitotta a' Nemzeti Gyűlést. Beszédjében, a' többek között, ez a' hely fordul elő: „Spanyol Országnak mostani helyzetetéséből ítélve, hihetetlennek látszik, hogy valaha ez az Ország Mexikót megtámadhassa; és mégis — megtámadta. De a' hazájokat szerető Mexikóiak fogják tudni az ellenséget illendően fogadni. A' Patriotismus ereje, melly már 10 (új Amerikai) Statusokban diadalmaskodott, és a' Spanyolokat magától eltávolította, nem törettethetik meg.“ — A' Nem-

zeti Gyűlés 5 Hónapokra rendkívül való hatalommal ruházta fel az Elölülöt.

Vera Cruz. Aug. 20-kán. A' Gen. Barradás Vezérlése alatt kiszállott 3500 Spanyolok Aug. 5-kén Tampicot elfoglalták. A' Mexikói katonák, kik csak 323-an voltak, eleinte vitézül ellent állottak, 50-et a' Spanyolok között elejtettek, de végtére kénytelenek voltak a' sokaságnak engedni és San Luisba hátra vonulni. A' Spanyol Generalis nem várt ilyen makats ellentállást; a' honnan előbb nyomulni nem bátorkodik, hanem magát bésántzolván ott várjamíg segítségére Havannából új Seregek küldtetnek. Ez a' Havannai segítség, a' mennyire tudjuk, 4—5 ezernél számosabb nem lehet. Így hát a' Spanyolok 7—8 ezer emberrel akarják Mexikot meghódítani. Az Igazgatószék kiadta az illendő parantsolatokat a' Köztársaság védelmére. Minden felől útban vannak a' Seregek Tampico felé. Az itt lakos Spanyoloknak állapota igen kritikus; könnyen áldozatjai lehetnek a' nép dühének. — A' San Luisei Vár-vezér 800 lovast és 2000 gyalogot küldött ki Tampicoba. A' Vera-Cruzi lakosokra 20,000 Dollárnyi adó vettetett, az Expeditio költségeinek vitelére. A' Mexikói Káptalan 10,000 Dollárt ajándékozott ugyan azon végre.

Peru. Lima Jun. 25-kén. A' revolutiók az új Amérikai Státusokban igen gyakoriak, de hogy azok vérontás nélkül essenek meg, mint a' mint nálunk a' f. H. 5-kén történt, arra igen ritka a' példa. Generális La Fuente, egyetértvén Gen. Gamarrával, elfoglalta a' fő hatalmat. A' dolog így esett. Az Elölülő és a' Vice-Elölülő szüntelen azon voltak, hogy a' háború Columbiával folytatassék, noha abban a' Köz társaságnak érezhető kára volt, és Columbia óhajtotta a' békességet. A' f. H. elején midőn hasonló parantsolatok mennének

a' táborhoz, egyik Vezér Generalis La Fuente nyilván meg mondta, hogy ő a' parantsolatnak nem engedelmeskedik. Azt mondják, hogy titkon Bolívarral egyet értett. A' bizonyos, hogy seregét, a' helyett hogy Bolívar ellen fordítaná, a' Fő városba (Limába) vezette és azt Jun. 5-kén Bolívar nevében elfoglalta. Kiment ugyan a' Fő városból ellene, az Országlószéknek parantsolatjára, Oberster Rollet vezérsége alatt egy Osztály sereg, de az hirtelenséggel széljel verettetett és Rollet maga elfogattatott. Ekképpen meggyőzöttvén az Anti Columbiai Fél, La Fuente Jun. 6-kán Vice Elölülővé, 's Gen. Gamarra Jun. 8-dikán Elölülővé (Gen. Lamar helyébe) kikiáltatott. — Ezen történetek alatt Bolívar nem lépett bé a' Péru határra. Az új Igazgatószék liberalisabbnak mutatja magát a' másikonál, nagyobb szabadságot engedett a' Kereskedésnek, lejjebb szállította, a' Vámokat, és Harmintzadokat 's a' t. azonkívül munkás a' békességnek (Columbiával) minél hamarábbi megszerzésében.

La Plata. Buenos ayres Aug. 26-kán az egész Országban nagy zavardás és háborúság uralkodik. A' Jun. 24-kén (Lavalla vagy az Unitariusok és Rosas vagy Föderalisták között) kötött Békességnek egyik pontja e' vala, hogy a' Köz Társaságnak minden tartományai válaszsának egyegy Képviselőt, kik osztán elválasszák az Igazgatót. Ezen választás, ennek a' tartománynak (a' Buenos-ayresinek) részéről Jul. 26-kán ment végbe és Don Lavallenyerte el a' Képviselőséget. Most már attól félnek, hogy Don Rosas, a' ki csak 20 Leguasra (mföldre) táboroz a' várostól, ha meg hallja Lavallenek ezen diadalmát, ismét a' város ellen fordul. Admirális Brovne, familiájával együtt

eltűnt a' városból, senki sem tudja hová ment. — Másfelől a' háborúnak Santa-Fé és Buenos-ayres között még nintsen vége.

Görög Ország.

A' Görög Országi Közönséges Újság Sept. 12-kéről, a' következő Végzését hirdeti az Elölülőnek: „Nro 13,709. Görög Ország. A' Görög Országi Elölülő. A' negyedik Görög Nemzeti Gyűlés 2-dik Végzése 3 tizikelyének következésében; megtekintvén a' Nemzeti Képviselő Urak által Elönkbe tett Candidatusoknak laistromát, rendeljük: 1) A' Senatusnak Tagjaivá ki-neveztetnek: Andreas Miauli Anast. Andrutzu, Anast. Charalam-Pus, Andr. Kalamogdarti, Athan. Lidoriki, Georg. Kunturioti, Georg. Sissini, G. Mavrommati, G. Antonopulo, G. Aenian, G. Maurogeni, Demetr. Perruka, D. Murtzino, D. Kampani, Theod. Colotroni, Joan. Karapaulo, J. Genoveli, Joan. Nako, N. Kotzia, Peter Mauromichali, Panaj. Dimitrikapulo, Riga Palamidi, Tatsi Mangina. *) A' többi Candidatusoknak ezen laistromban lévő nevei befognak egy könyvbe írattni és midőn az Országlószék a' közönséges hivatalokba Al-tiszteket nevezend, tekintetbe fognak vétettetni. 3) September vége felé egybefognak gyűlni a' Senator Urak, és Oct. 1 (13) napján munkáikat elfogják kezdeni 4) E' jelenvaló Végzést a' Status Titoknok végre fogja hajtani. Költ Aeginában Aug. 26-dikán 1826.

*) A' Senatorok, Keresztneveiknek a' Görög Abcvaló rende szerént számláltatnak el.

J. A. Capodistrias Elölülő. — Status Titoknok: N. Spiliadis.“

Nagy Britannia.

London Oct. 21-kén. Gróf Aberdeen Oct. 17-kén bé mutatta a' Királynál Vindsorban, az új Frantzia Követet, Hertzeg Leval-Montmorency-t. Mindkettőjöknek szerentséjek volt a' Királyi asztalnál ebédelni és az estvét Ő Felségével együtt tölteni. — Oct. 18-kán az Orosz Követ és Gróf Matuscevitcz szinte két órányi Conferentziát tartottak a' Külső-Ministerrel. — A' Londoni Újságlevelék tellyesek a' Drinápolyi Békekötés pontjainak keménységéről való elmékedésekkel, és ámbár némellyik közzülök megesméri, hogy az Orosz Tsászárnak hatalmában volt még ezeknél is keményebb és megalázóbb békepontokat rakni a' Porta eleibe, 's annál fogva bizonyos tekintetben mérsékletteknek lehet őket nevezni: abban mindazáltal mindnyájan egyesek, hogy az Orosz birodalomnak naponként nevedő erejét, Európának bátorságára nézve, félelmesnek és rettenetesnek kiáltják, és a' Török birodalomnak gyengülését 's alászállását tsak azért sajnálják, mert általa az Orosz hatalom erősödött.

Az örülteknek és tébolyodottaknak száma (az erről kiadott tiszti laistromok szerént) a' közelebbi 20 esztendő alatt 3 annyira szaporodott Angliában. Ha ez a' rémítő terjedés tovább is így mégyen, úgy 200 esztendő mulva a' bolondok fogják a' többséget tenni — a' mikor osztán az értelmeseket kellene betsukni. Most 14,000-re mégyen a' megtébolyodottaknak száma, kik között legtöbbben vannak a' földművelők közzül, legkevesebben a' mesteremberek közzül; kevés van a' tenger parti lakosok közzül, 's nagy ritkaság a' hegyi lakosok közzül.

Skotziában 1821-ben, átaljában véve, bolond volt minden 574 ik, Valezben minden 800-ik, Angliában csak mindin 1000-dik.

Kelet Indiai tudósítások szerint, a' f. E. Május havában ellenségeskedés támadt az Assaini Határszéleknél a' Britanniai Kormányzók és Tirut Singh Indus Rádsa (fejedelem) között. A' Kalkuttai Ujság Május 18-káról, erről ezt írja: „Az ellenségeskedő Indusok megverették. Scott Úr elfoglalta Nunklov városát, Kapitány Lister pedig két sántzkerítésű (Myrug és Lungburih nevű) falukat. Tirut-Singh maga elfutott, és faluról falura bujdosik, szüntelen való félelemben, hogy vagy a' miéinktől, vagy a' maga tulajdon embezeitől elfogattatik. Az elfoglalt három helységeknek lakosai meghódoltak az Anglus Kormányzóknek, és ezeknek példáját hihetően a' többi lakosság is követni fogja. Ezen tsatázásban Kap. Lister nyil által megsebesített; más szerentsétlenség nem történt.“

Dublin. Oct. 14-kén. Oconnel Úron kevés napokkal ezelőtt az a' szerentsétlenség történt, hogy midőn testvérjével Jamesel haza Derrinane-ba kotsizna, egy magas hegyre felérven, egyik lovok elesett, a' kotsitengelye eltört és ahoz volt közel, hogy a' 400 lábnyi méjjségbe leforduljon. Hirtelen kiugrik a' két testvér a' kotsiból, Oconnel Úr olly keményen megüti magát, hogy majd egy óráig lélektelen fekszik bele, Testvérje egyik karját eltörte és most terhes betegen fekszik. A' történet az egész tájékon közönséges sajnálkozást gerjesztett.

Frantzia Ország.

Páris. Oct. 25-kán. A' Király Oct. 19-kén elhagyta a' St. Clou di Kastélyt,

és kiment Fontaineblauba, a' hol néhány napokig mulatni akar, minek-előtte téli lakhelyébe (a' Tuileria Palotába) eljöne. —

A' Portugalliai Kibujdosok, kik számszerént 600-an Ille, Vilaine, és Mayenne Megyékben tartózkodtak, (Marquis Palmellának közbenjárására) engedelmet nyertek a' Frantzia Országlószéktől az elmenetelre Ostendébe a' hol hajóra ülnek. A' napfizetést, mellyet a' Status nékiek adott, hajóra-üléseknek napjáig venni fogják. Az altiszteknek és közembereknek a' Mondur-tárakból minden szükséges ruha darabok megadattatnak és a' Tiszteknek egyenként, egy Hónapi 'soldjoknak egész sumáján kívül 90 Frank fizettetik a' Kints-tárból. — Ezen történetet arra magyarázza ugyan a' Journal des Debats, hogy a' Ministerek mint D. Miguelnek titkos barátjai nem akarják a' Frantzia Ország szárnya alá futott Portugallusokat tovább az Országban megszenvedni: de hihetőbb, hogy ezeknek elmenetele egybenfüggésben van, társaiknak Angliából Terceirába való költönözésével, és a' Donna Mária nevében Igazgatószéknek (l. M. K. 25 lap. 296) akaratjából esik.

Oct. 20-kán, a' Párisi Tudományok Akademiájának Kiküldöttjei előtt, próbák tettek azon módnak megítélésére, mellyet Albini Úr (Majlandi fi) a' Tűzoltóknak a' tűz ereje ellen való megoltalmazására feltalált. A' találmány abból áll, hogy az embernek, ha Asbest-köntöst vészen magára, nem árt a' tűz.

Részítettett annakokáért a' Tűzoltók (Pompier) számára egész öltözet, melly a' következő darabokból áll: 1) egy Sisak Asbestből, melly az egész főt befedez, és tsupán 4 lyuk van

rajta, t. i. kettő a' szemeknek, kettő az Orrlyukaknak, amazokba domború és vékony értz-retzével bévont üvegek, emezekbe puszta értz-retze vagy háló vagy tsinálva, 2) egy pár kesztyű és sarú Albestből, 3) egy pántzélforma ruha, melly az egész testet befedi, sűrű értz szövetből, de a' melly azomban a' testnek szabad mozgásait nem akadályoztatja. — A' próbatételek 3-félék voltak. Elsőben felvonván jobb kezekre a' Pompeiére az Asbest-kesztyűt, a' piros-hévig megtüzesített vasrúdat kezekbe fogták és azzal az Udvaron fel's lementek. A' meleget nem elébb mint 6—7 minutum után érezte meg a' kezek. Másodszor felvén magokra az egész öltözetet, egymáshoz értetett fővel megállottak az elgyújtott és sűrű füst-oszlopot botsátó szalmatűz felett, mellyet szünet nélkül raktak. Ebben az állásban maradtak mint egy fél fertály óráig, és mikor mozdultak is, csak azért mozdultak, hogy arra forduljanak a' merről a' szél a' lángot és füstöt reájok legjobban hajtotta. A' Próbátétel végével az egyik Pompeiérnak a' Pulsusa 100-at, a' másiké 120 at vert (1 minutum alatt); utóljára harmadszor az Udvar közepén két sor vas rostélyt lehelytettek, és annak közeit venyigékkal, 's széna-, szalmatörmőkkel megtömvén, elgyújtották. Öt Pompeiér, mikor legjobban lángolt a' tűz, több minutumokig ezen a' tüzes ösvényen fel's alá járt, a' nélkül, hogy a' tűz heve terhekre lenni látszanék. — Az Akadémiai Biztosságnak tagjai megelégedéseket jelentették Albini Úrnak, azzal a' hozzátétellel, hogy óhajtanák a' Probatételeket megújittatni zárt szobában is, a' hol a' levegőt a' hévség nem kevésbé megvékonyítja. Ugyan ekkor mutatott Albini Úr, kitsiny katalyákat és ládátskákat is Asbestből, mel-

lyek a' betses és fontos papírosoknak megőrizésére valók, és Asbest-Papírost, mellyre inni lehet, és a' tűzben nem ég meg.

Szardiniái Királyság.

Ő Felségek a' Nápolyi Király és Királyné, leányjokkal Donna Mária Krisztina K. Hertzeg Kis Aszszonynyal és fíjokkal a' Trapani Gróffal együtt Oct. 21-dikén délután Turinba megérkeztek.

Gróf Villalba Spanyol Kir. Követ a' Fényes Portánál, a' ki engedelemmel otthon volt, 's most Madridból utazik vissza Konstantzinápolyba, Oct. 20-kán Turinban volt.

Lombard Tartomány.

Folytatása azon költött levélnek, mellyet a' Majlandi Gazette (Újság) a' Journal de Debats nevű Párisi Újságból közöl.

„„Mi Majlandi Gubernator'sa't. Minekutánna Mi olyan személyek által, a' kik tellyes bizodal-munkal birnak, és hitelt érdemelnek, tudósittatva vagyunk, hogy némelly rossz gondolkozásúak, kik különben is rég ólta gyanúsok, bizonyos jeledásokkal élnek Planumaiknak — közönséges Sétálóhelyeken Játékszínekben, sőt még a' Bureaukban is magoknak a' Tisztviselőknék szemei előtt, egymással való közlésére: ezennel megszóllítjuk az Urat, hogy titokban és minden kitelhető vigyázattal iparkodjék a' mondott jegyek jelentésének nyomába jutni, mellyek valami, az Országglószék ellen koholódó, világosságkerülő Complottra látszanak mutatni.

„Ezen tzelnek könnyebb elérésére je-
 „lentjük, hogy mind azon költekezések,
 „mellyeket az Úr szükségeseznek látna
 „ezen Pokolbeli Kabalának kitanulására,
 „viszsa fognak pótoltatni és szolgálatbe-
 „li buzgósága 's tejendő szolgálatja az
 „Úrnak, nevezetes megjutalmaztatást fog
 „nyerni.“ — Hogy tökéletes légyen az
 Ország romlása (igy folytatja szavait a'
 Journal des Debats), tehát az Aus-
 triai Papíros pénz bé fog vitetni Lom-
 bardiába is. Nintsenek megelégedve azok-
 kal az iszonyú summákkal, mellyeket
 évről évre az Országból húznak, hanem
 egyenesen azt akarják, hogy a' pengő
 pénzt öszveségesen eltüntessék és helyé-
 be Papíros pénzt állítsanak, mellyet
 elébb utóbb egy Patens minden betsétől
 megfoszthat. Szerentsére tudjuk a' tapasztalásból, mi szokott a' resultatuma lenni az ilyen igyekezetnek. VI Pius Pápa bévitte a' Papíros pénzt birtokaiba, mellynek későbbi megbetstelenítése által a' maga familiáját meggazdagította, ellenben a' Kapitalisták koldus botra jutottak. IV Ferdinánd hasonlóan bévitte a' papíros pénzt Nápolyba, a' mi miatt az egész Ország elszegényedett. Következésképpen nem kell reményleni, hogy Lombardia egy ilyen léppel meg hagyja magát fogattatni.“ — Eddig van (igy szól a' Gazetta di Milano) az említett tzikely. Meg maradván híven

Systemánk mellett, melly szerént az ilyen nemcsak hazudozó, hanem egyáltalában költött, még pedig otrombán költött, 's levegőből merített Előadások felett semmi Polemikába nem botsátkozunk, elégnek tartjuk azt pusztán közönségessé tenni, hogy Olvasóinknak képzele légyen azon eszközökről, mellyeket ama Journalisták nem átallanak elővenni, hogy a' közönséges rendnek és tsendességnek mind otthon mind külföldön való felháborítására készített Declamitióiknak bémenetelt szerezenek.“

A' pénz folyamat Nóvember 2-dikán;
 közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 102 5/8
 Az 1820-béli sorsosok, — —
 Az 1821-béli hasonlók, 132 1/4
 Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 58 7/8 for. keltek, mind Conv.
 A' Bank-Aktziák keltek 1254 for. ton,
 Conv. Pénzben.

Felsőségi Rendelés szerént, a' folyó November hónapban minden nemű Zsemlyéket és kenyereket nagyobbra tartoznak: a' kenyérsütők a' kiszabot áron sütni, mint a' mult hónapban. A' marhahúsnak fontja 8 kr.-on p. p. vagy 20 V. krajtzáron meghagyatott.

T u d ó s í t á s.

A' T. Dóczy Jó'sef Európa Tekintetére Alá írtt TT. Urak, a' kik azt Bétsben veszik által, méltóztassanak a' III Kötetet által venni, a' XI Kötethez tartozó Török birodalmi föld-képpel együtt: a' Sz. Kereszti Udvarban, az Apátság Lakásában 2-dik emeletben. A' Könyv kötetlen 40 kr. bekötve 50 kr. C.p. a' föld-képe 24 kr. C. p.

Dóczy Jó'sef.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro. 752.)